

Riktlinje för avgifter vid insatser inom sektor Social omsorg.

VERSION 2, MARS 2025

DIARIENUMMER: KS.2025.0329

Innehåll

Insatser enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)....	3
Rätten att ta ut avgifter.....	3
Av vem får avgift tas ut?	3
Avgifter och ersättningar till kommunen.....	3
Barn och ungdomar under 18 år	4
Vuxna samt ungdomar över 18 år med egen inkomst.....	4
Barn och ungdomar under 18 år	4
Familjehem	5
Bostad med särskild service för barn och ungdomar	5
Korttidsvistelse	5
Lägervistelse	5
Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet	5
Ungdomar som fyllt 18 år samt vuxna	5
Bostad med särskild service för vuxna	6
Korttidsvistelse	6
Lägervistelse	6
Daglig verksamhet	6
Förbehåll av tillräckliga medel	6
Sammanställning avgifter för kost vid insatser enligt LSS 2023.....	7
Barn och ungdomar under 18 år	7
Vuxna samt ungdomar över 18 år med egen inkomst.....	7
Insatser inom Individ- och familjeomsorgen	7
Familjerådgivning	7
Placeringar Barn och Unga.....	7
Placeringar Vuxna.....	8
Tillfälligt boende Vuxna.....	8
Jourboende Ekkällan	8
Jöurlägenhet	8

Insatser enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)

Rätten att ta ut avgifter

Insatserna enligt LSS (lag om stöd och service till vissa funktionshindrade) är i princip avgiftsfria. Enda undantagen läggs fast i 18 – 20 §§ LSS och 5 – 6 §§ förordningen (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade.

I anslutning till en insats får skäliga avgifter tas ut för bostad, kost, fritidsaktiviteter samt kulturella aktiviteter. Avgifterna får dock inte överstiga kommunens självkostnader och kommunen ska se till att den enskilde får behålla tillräckliga medel för sina personliga behov.

Av vem får avgift tas ut?

1. Kommunen får ta ut avgift av den som har hel allmän ålderspension, hel sjukersättning, hel aktivitetsersättning eller har annan inkomst av motsvarande storlek.
2. Kommunen får ta ut en ersättning motsvarande underhållsstöd av föräldrar till barn under 18 år när deras barn får vård i ett annat hem än det egna med stöd av LSS.

Föräldrar har enligt föräldrabalken underhållsskyldighet för sina barn och är försörjningsskyldiga till dess barnet är 18 år eller så länge barnet går i skola motsvarande grundskola eller gymnasiestudier, dock längst till barnet fyller 21 år.

Enligt 20 § LSS är föräldrar skyldiga att i skälig utsträckning bidra till kommunens kostnader för omvårdnaden när deras barn under 18 år vårdas i ett annat hem än det egna. Med begreppet *ett annat hem än det egna* jämföras såväl familjehem som bostad med särskild service för barn och ungdom.

Avgifter och ersättningar till kommunen

Konsumentverkets beräkningar av skäliga kostnader, som rekommenderas av Socialstyrelsen att användas för beräkning av avgifter inom äldre- och funktionsnedsättningsområdet, har använts som riktlinje när beloppen för avgifter och ersättningar till kommunen tagits fram.

Konsumentverkets beräknade livsmedelskostnader är framtagna utifrån en 30-dagarsmatsedel för normalkost.

Beloppen utgör en viss procentenhet av prisbasbeloppet, vilket för år 2023 är 52 500 kronor. Varje år indexregleras beloppen utifrån aktuellt prisbasbelopp.

Detta gäller dock inte insatser enligt 9 § 8 p LSS för barn och ungdomar under 18 år eftersom denna ersättning till kommunen beräknas utifrån föräldrarnas

ersättningskyldighet och reglerna i 6 kap. 2–4 §§ socialtjänstförordningen (2001:937).

Avgiften regleras utifrån åldersgrupperna:

- 0–9 år (2,9% av ppb/30)
- 10–17 år (5,7 % av ppb/30)
- Vuxna samt ungdomar över 18 år med egen inkomst (6,7% av ppb/30)

Kostnaden fördelas utifrån olika måltidstyper enligt följande;

- Frukost 20 %
- Lunch 35%
- Mellanmål 10%
- Middag 35%

Barn och ungdomar under 18 år

Insats: Korttidsvistelse och Korttidsstillsyn					
Åldersgrupp	Frukost	Lunch	Mellanmål	Middag	Heldag
0 – 9 år	11 kr	19 kr	6 kr	19 kr	55kr
10 – 17 år	21 kr	38 kr	11 kr	38 kr	108 kr

Vuxna samt ungdomar över 18 år med egen inkomst

Insats: Korttidsvistelse och Lägervistelse				
Frukost	Lunch	Mellanmål	Middag	Heldag
26 kr	45kr	12 kr	45 kr	128 kr

Barn och ungdomar under 18 år

Nedanstående ersättningar till Finspångs kommun gäller för barn och ungdomar under 18 år och som har insatser enligt LSS. Av rubrikerna framgår vilken insats och ersättning som gäller.

Familjehem

För barn och ungdomar under 18 år som bor i familjehem enligt 9 § 8 p LSS, beräknas ersättningen till kommunen utifrån föräldrarnas ersättningskyldighet och reglerna i 6 kap 2–4 §§ socialtjänstförordningen (2001:937). Det belopp som var och en av föräldrarna ska bidra med per månad får dock inte överstiga vad som motsvarar högsta underhållsstödsbeloppet som Försäkringskassan fastställt för aktuellt år.

Föräldrars ersättning till kommunen bestäms efter samma grunder som om det gällde att bestämma betalningsskyldighet för var och en av dem enligt 19 kap. socialförsäkringsbalken. För var och en av föräldrarna fastställs ett belopp som de ska betala till kommunen. Beräkningen utgår från respektive förälders inkomst och antalet barn de är försörjningskyldiga för. Beräkningen kan därför leda till att föräldrar betalar olika belopp.

Bostad med särskild service för barn och ungdomar

Finspångs kommun driver inga boenden med särskild service för barn och ungdomar enligt 9 § 8 LSS i egen regi. En extern utförare anlitas i sådana fall där behov finns. I dessa fall gäller ersättning till kommunen under samma villkor som familjehem. Se ovan.

Korttidsvistelse

För barn och ungdomar under 18 år med beslut om korttidsvistelse i stödfamilj eller korttidshem enligt 9 § 6 p LSS, tar Finspångs kommun ut en ersättning för kost.

Lägervistelse

Lägervistelse är en form av insatsen korttidsvistelse utanför det egna hemmet enligt 9 § 6 p LSS. För barn och ungdomar under 18 år som är på lägervistelse, tar Finspångs kommun ut ersättning för kost samt faktisk kostnad för eventuella externa aktiviteter.

Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet

För skolungdom över 12 år som har korttidstillsyn utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov, enligt 9 § 7 p LSS, tar Finspångs kommun ut en ersättning för kost.

Ungdomar som fyllt 18 år samt vuxna

När den unge fyllt 18 år upphör föräldrarnas ersättningskyldighet till kommunen. Föräldrarna har i stället en direkt underhållsskyldighet enligt föräldrabalken gentemot den unge, för dennes omkostnader om han eller hon fortfarande går i skola. Direkt underhållsskyldighet innebär att föräldrarna betalar för den unges kostnader i form av kost, kläder och skor, förbrukningsvaror, fritid mm.

Ungdomar som inte längre går i skola när de fyller 18 år betraktas som vuxna, och föräldrarnas underhållsskyldighet upphör därmed. Har inte den unge någon inkomst kan ingen avgift tas ut av kommunen, (19 § LSS), fram till dess att aktivitetsersättning betalas ut. (Juli det år den unge fyller 19 år).

Bostad med särskild service för vuxna

Vuxna personer som fyllt 18 år och bor i bostad med särskild service enligt 9 § 9 p LSS betalar hyra till kommunen enligt gällande avtal för sitt boende.

Den enskilde betalar själv sin mat, hushållskostnader samt övriga personliga omkostnader. Finspångs kommun debiterar den faktiska kostnaden för den mat som tillagas gemensamt i verksamheterna, den enskilde debiteras månadsvis.

Den enskildes egna inköp hanteras ej i kommunens ekonomisystem.

Korttidsvistelse

Av personer som fyllt 18 år och har insatsen korttidsvistelse i korttidshem eller stödfamilj enligt 9 § 6 p LSS, tar Finspångs kommun ut en avgift för kost.

Lägervistelse

Lägervistelse är en form av insatsen korttidsvistelse utanför det egna hemmet enligt 9 § 6 p LSS. Av vuxna som är på lägervistelse, tar Finspångs kommun ut ersättning för kost samt faktisk kostnad för eventuella externa aktiviteter.

Daglig verksamhet

Den enskilde betalar faktisk kostnad för den lunch som tillagas i verksamheterna. Debitering sker månadsvis.

Förbehåll av tillräckliga medel

Den enskilde ska genom LSS-insatserna tillförsäkras goda levnadsvillkor (7 § LSS). Hänsyn måste tas till att det ska finnas tillräckliga medel för den enskildes personliga behov (19 § LSS).

Vid bedömning av den enskildes personliga behov ska även beaktas kostnader på grund av funktionshindret som inte täcks på annat sätt. (6 § förordning (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade).

På begäran av den enskilde kan kommunen ta hänsyn till personens möjlighet att betala. För att bedöma hur mycket hen ska betala jämför man med det nationella minimibeloppet för levnadsomkostnader samt Konsumentverkets beräkningar av skäliga kostnader. Det finns i övrigt inga bestämmelser i LSS som handlar om jämkning eller eftergift av avgifter.

Bostadstillägg och bostadsbidrag utbetalas efter prövning av Försäkringskassan.

Sammanställning avgifter för kost vid insatser enligt LSS 2023

Barn och ungdomar under 18 år

Insats: Korttidsvistelse och Korttidstillsyn					
Åldersgrupp	Frukost	Lunch	Mellanmål	Middag	Heldag
0 - 9 år	11 kr	19 kr	6 kr	19 kr	55kr
10 - 17 år	21 kr	38 kr	11 kr	38 kr	108 kr

Vuxna samt ungdomar över 18 år med egen inkomst

Insats: Korttidsvistelse och Lägervistelse				
Frukost	Lunch	Mellanmål	Middag	Heldag
26 kr	45kr	12 kr	45 kr	128 kr

Insatser inom Individ- och familjeomsorgen

Familjerådgivning

Familjerådgivningen är en lagstadgad verksamhet enligt socialtjänstlagen som alla kommuner ska tillhandahålla. Familjerådgivning i Finspångs kommun utförs av Norrköpings kommun. Enligt överenskommelse mellan kommunerna erläggs klienten en avgift direkt till utföraren på 200 kronor per besök.

Placeringar Barn och Unga

För barn och ungdomar under 18 år som bor i familjehem eller Hem för vård och boende (HVB) enligt socialtjänstlagen eller Lagen om vård av unga (LVU), beräknas ersättningen till kommunen utifrån föräldrarnas ersättningskyldighet och reglerna i 6 kap 2–4 §§ socialtjänstförordningen (2001:937). Det belopp som var och en av föräldrarna ska bidra med per månad får dock inte överstiga vad som motsvarar högsta underhållsstödsbeloppet som Försäkringskassan fastställt för aktuellt år.

Föräldrars ersättning till kommunen bestäms efter samma grunder som om det gällde att bestämma betalningsskyldighet för var och en av dem enligt 19 kap. socialförsäkringsbalken. För var och en av föräldrarna fastställs ett belopp som de ska betala till kommunen. Beräkningen utgår från respektive förälders inkomst och antalet barn de är försörjningsskyldiga för. Beräkningen kan därför leda till att föräldrar betalar olika belopp.

Placeringar Vuxna

Den avgift som kommunen får ta ut av den som vårdas för missbruk på behandlingshem, i familjehem eller LVM-hem får uppgå till högst 80 kr/ dag. Detta regleras i 6 kap 1 § SoF och 106 kap 39 § Socialförsäkringsbalken (SFB).

En bedömning av den enskildes betalningsförmåga måste göras i samband med att egenavgiften fastställs. För personer som uppbär sjukpenning eller vissa andra specifika ersättningar gäller att avgiften inte får överstiga en tredjedel av sjukpenning/ersättningsbeloppet efter skatteavdrag. I övriga fall får avgiften utgöra högst en tredjedel av förmånernas månadsbelopp efter skatteavdrag delat med 30. Avgiften avrundas till närmast lägre kronantal. Detta regleras också i 106 kap 39 § SFB.

Om den enskilde saknar inkomst eller har så låg inkomst att full avgift inte kan tas ut kan avgiften fastställas till ett lägre belopp eller efterges helt enligt 33 kap 6 § Socialtjänstlagen.

Tillfälligt boende Vuxna

Jourboende Ekkällan

Av praxis från Högsta förvaltningsdomstolen framgår att när den enskilde har speciella svårigheter att på egen hand skaffa bostad, helt saknar tak över huvudet och behovet inte kan tillgodoses på annat sätt så är nämnden skyldig att tillhandahålla en bostad som uppfyller krav på skälig levnadsnivå. I Finspångs kommun finns för de tillfällen Jourboendet Ekkällan.

Finspångs kommun tar ut en avgift om 80 kronor per natt för uppehållet. I avgiften ingår ett kvällsmål och en enklare frukost.

Jourlägenhet

Socialtjänsten hyr en lägenhet i Finspång där familjer och enskilda kan beviljas boende under en kortare period. Lägenheten är inredd och fullt utrustad som ett hem med självhushåll. Finspångs kommun tar ut en avgift om 150 kronor per dygn per familj.